

פרשת וארא התשפ"ב

ari.kahn@biu.ac.il

הרב ארי דוד קאהן

1. שמות (פרשת וארא) פרק ו פסוק ב - ט
(ב) נִדְבַר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי ה' (ג) וַאֲרָא אֶל־אֲבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שְׁדַי וְשָׁמִי ה' לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם: (ד) וְגַם הִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם לְתֵת לָכֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֶת אֶרֶץ מִגְרִיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָּהֶּ: (ה) וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נְאֻמַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבָדִים אִתְּכֶם וְאָזְכָּר אֶת־בְּרִיתִי: (ו) לָכֵן אָמַר לְבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי ה' וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם מִסְּבִלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבָדָתָם וְנִאֲלַמְתִּי אֶתְכֶם בְּזֵרוּעַ נְטוּיָהּ וּבְשִׁפְטִים גְּדֹלִים: (ז) וְלִקְחַתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וַיִּדְעוּתְּכֶם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצֵיא אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם מִסְּבִלוֹת מִצְרַיִם: (ח) וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נְשָׁאתִי אֶת־יָדִי לְתֵת אֹתָהּ לְאֲבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַיַּעֲקֹב וְנִתְּנָה אֹתָהּ לָכֶם מִוְרֵשָׁה אֲנִי ה': (ט) וַיִּדְבַר מֹשֶׁה בֶּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקְּצָר רוּחַ וּמֵעֲבָדָה קָשָׁה: פ
2. תרגום אונקלוס שמות (פרשת וארא) פרק ו פסוק ט
ומליל משה בן עם בני ישראל ולא קבילו מן משה מעיק רוח ומפולחנא דהנה קשי עליהון.
3. תרגום המיוחס ליונתן - תורה שמות (פרשת וארא) פרק ו פסוק ט
ומליל משה בן עם בני ישראל ולא קבילו מן משה מקפידות רוחא ומפולחנא נוכראה קשיא די בידיהון:
4. כתר יונתן שמות (פרשת וארא) פרק ו פסוק ט
וידבר משה כך עם בני ישראל ולא קיבלו מן משה מקוצר רוח ומעבודה זרה קשה אשר בידיהם:
5. שמות רבה (וילנא) (פרשת וארא) פרשה ו סימן ה
וַיִּדְבַר מֹשֶׁה בֶּן אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה וְגו' – הִנֵּה קָשָׁה בְּעֵינֵיהֶם לְפָרֵשׁ מֵעֲבֹדַת כּוֹכָבִים, וְכֵן יִחְזַקְאֵל מִפָּרֵשׁ וְאוֹמֵר: אִישׁ שְׁקוּצִי עֵינָיו הִשְׁלִיכוּ וּבְגָלוּלֵי מִצְרַיִם אֵל תִּטְמְאוּ (יחזקאל כ':ז), רָאָה מִה כְּתִיב (יחזקאל כ':ח): אִישׁ שְׁקוּצִי עֵינָיו לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֵת גְּלוּלֵי מִצְרַיִם לֹא עָזְבוּ.
6. מדרש אגדה (בובר) שמות (פרשת וארא) פרק ו פסוק ט
מקוצר רוח. שאותו הדור מחוסרי אמנה היו, והיו אומרים כי קצרה יד ה' מהושיע, ונתחברו אל עובדי ע"ז: ומעבודה קשה, כמשמעה. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא רבון העולמים כל ישראל לא שמעו אלי ועובדין ע"ז, ואיך ישמע אלי פרעה:
7. שכל טוב (בובר) שמות (פרשת וארא) פרק ו פסוק ט
וידבר משה כן אל בני ישראל. לא עיכב עצמו מללכת ולא שינה בשליחותו: ולא שמעו אל משה מקוצר רוח. מפני שהיו קטני אמנה וקוצרי רוח: מקוצר רוח. אלו ת"ל שנה כמנין מקצ"ר, ואלו ת"ל שנים ישנן בכלל מאתים ועשר, לפי שהקיץ נחשב שנה בפני עצמו, והחורף שנה בפני עצמו:
8. שמות (פרשת שמות) פרק ב פסוק כג
וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּאָּנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבָדָה וַיִּזְעַקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבָדָה:
תרגום אונקלוס שמות (פרשת שמות) פרק ב פסוק כג
והנה ביומיא סגיאיא האנון ומית מלכא דמצרים ואתאנחו בני ישראל מן פולחנא קשי עליהון וזעיקו וסליקת קבילתהון לקדם יי מן פולחנא.
9. תרגום המיוחס ליונתן - תורה שמות (פרשת שמות) פרק ב פסוק כג
והנה ביומיא סגיאיא האינון ואתפתש מלכא דמצרים ופקיד לקטלא בוכרייא דבני ישראל בגין למסחי באדמיהון ואתאנחו בני ישראל מן פולחנא דהנה קשיא עליהון וזעיקו וסליקת קבילתהון לשמי מרומא דיי ואמר במימריה למפרוקיבון מן פולחנא:
10. כתר יונתן שמות (פרשת שמות) פרק ב פסוק כג

ויהי בימים הרבים ההם נצטרע מלך של מצרים ויצו להרוג בכורים של בני ישראל בעבור להתרחק בדמם ויאנחו בני ישראל מן העבודה שהיתה קשה עליהם ויזעקו ותעל שועתם לשמי מרום של יי ויאמר במאמרו להושיעם מן העבודה:

11. שמות (פרשת שמות) פרק ה פסוק יט - כג : פרק ו:א

(יט) וַיִּרְאוּ שְׂטָרֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹתָם בְּרַעַל לֵאמֹר לֹא־תִגְרַעוּ מִלְּבַנְיָכֶם דְּבַר־יְוָם בְּיוֹמוֹ: (כ) וַיִּפְגְּעוּ אֶת־מִשֶּׁה וְאֶת־אַהֲרֹן נֹצְרִים לְקִרְאתָם בְּצִאתָם מֵאֶת פְּרֻעָה: (כא) וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יְרֵא ה' עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבְאִשְׁתֶּם אֶת־רִיחֹנוּ בְּעֵינֵי פְרֻעָה וּבְעֵינֵי עֶבְדֵי יְהוָה לְתַת־תֶּרֶב בְּיָדָם לְהַרְגֵנוּ: (כב) וַיֵּשֶׁב מִשֶּׁה אֶל־ה' וַיֹּאמֶר אֲדַנִּי לְמָה הִרְעַתָּה לְעַם הַזֶּה לְמָה הָיָה שְׁלַחְתָּנִי: (כג) וּמֵאֵז בְּאֵתִי אֶל־פְּרֻעָה לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הִרַע לְעַם הַזֶּה וְהִצַּל לֹא־הִצַּלְתָּ אֶת־עַמֶּךָ: פ' י"א (א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מִשֶּׁה עֲתָה תֵרְאֶה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לְפְרֻעָה כִּי בְיַד חֲזָקָה יִשְׁלַחֶם וּבְיַד חֲזָקָה יִגְרַשֶׁם מֵאֶרֶצוֹ: ס

12. שמות (פרשת שמות) פרק ג פסוק יא - יב

(יא) וַיֹּאמֶר מִשֶּׁה אֶל־הָאֱלֹהִים מִי אֲנֹכִי כִּי אֵלֶךְ אֶל־פְּרֻעָה וְכִי אוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: (יב) וַיֹּאמֶר כִּי־אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה־לִּךָ הָאֵוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֶךָ אֶת־הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים עַל הַהָר הַזֶּה:

13. שמות (פרשת שמות) פרק ד פסוק א - ט

(א) וַיַּעַן מִשֶּׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא־יֵאֱמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקוֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא־נִרְאָה אֱלֹהִים ה': (ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵיו ה' מִה־נִּהְיֶה בְיָדְךָ וַיֹּאמֶר מִטָּה: (ג) וַיֹּאמֶר הַשְּׁלִיכֵהוּ אֶרֶצָה וַיִּשְׁלַכְהוּ אֶרֶצָה וַיְהִי לְנֹחַשׁ וַיִּנְס מִשֶּׁה מִפְּנֵיו: (ד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מִשֶּׁה שְׁלַח יָדְךָ וְאַחֲזֵ בַזְּנֻבוֹ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיַּחֲזֹק בּוֹ וַיְהִי לְמִטָּה בְּכַפּוֹ: (ה) לְמַעַן יֵאֱמִינוּ כִּי־נִרְאָה אֱלֹהִים ה' אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ו) וַיֹּאמֶר ה' לוֹ עוֹד הִבְאִנָּה יָדְךָ בְּחִינָה וַיִּבֹא יָדוֹ בְּחִינָה וַיּוֹצֵאֵה וְהִנֵּה יָדוֹ מִצְרַעַת פִּשְׁלָג: (ז) וַיֹּאמֶר הַשֵּׁב יָדְךָ אֶל־חִינָה וַיֵּשֶׁב יָדוֹ אֶל־חִינָה וַיּוֹצֵאֵה מִחִינָה וַיְהִי אֶם־לֹא יֵאֱמִינוּ לָךְ וְלֹא יִשְׁמְעוּ לְקוֹל הָאֵת הָרִאשׁוֹן וְהָאֲמִינוּ לְקוֹל הָאֵת הַשְּׁנִי כִּי־אֵם־לֹא יֵאֱמִינוּ גַם לְשֵׁנֵי הָאֵתוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּן לְקוֹלְךָ וְלִקְוֹת מִמִּימֵי הַיָּאֵר וְשִׁפְכֶתָּ הַיִּבְשָׁה וְהָיוּ הַמַּיִם אֲשֶׁר תִּקַּח מִן־הַיָּאֵר וְהָיוּ לְדָם בַּיּוֹם הַהוּא:

14. תרגום אונקלוס שמות (פרשת שמות) פרק ד פסוק ב

וַאֲמַר לִיה יי מָא דִּין בִּידְךָ וַאֲמַר חוּטְרָא.

15. שמות (פרשת שמות) פרק ד פסוק כא - כג

(כא) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מִשֶּׁה בְּלִכְתָּךְ לָשׁוּב מִצְרַיִמָה רְאֵה כָּל־הַמִּפְתִּיחַ אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי בְיָדְךָ וַעֲשִׂיתָם לְפָנֵי פְרֻעָה וְאַנְלִי אֲחַנּוּק אֶת־לְבוֹ וְלֹא יִשְׁלַח אֶת־הָעָם: (כב) וְאָמַרְתָּ אֶל־פְּרֻעָה כֹּה אָמַר ה' בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל: (כג) וַאֲמַר אֲלֵיךָ שְׁלַח אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹדוּן וְתִמְאֵן לְשַׁלְחָן הַנֵּה אֲנֹכִי הִרַג אֶת־בְּנֵי בְכָרְךָ:

16. שמות (פרשת שמות) פרק ד פסוק כח - לא

(כח) וַיַּגֵּד מִשֶּׁה לְאַהֲרֹן אֶת כָּל־דְּבָרֵי ה' אֲשֶׁר שְׁלַחָן וְאֵת כָּל־הָאֵתוֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ: (כט) וַיִּלְךָ מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן וַיֵּאֲסִפוּ אֶת־כָּל־זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: (ל) וַיִּדְבַּר אַהֲרֹן אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־דִּבְּרָה ה' אֶל־מִשֶּׁה וַיַּעַשׂ הָאֵתוֹת לְעֵינֵי הָעָם: (לא) וַיֵּאֱמֵן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פִקֵּד ה' אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי רָאָה אֶת־עַנְוֵיהֶם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

17. אבן עזרא שמות (פרשת שמות) פרק ד פסוק לא

(לא) ויאמן אחר ששמעו כי פקד ד' עמו, כי הגיע הקץ האמור לאברהם.

18. שמות (פרשת וארא) פרק ז פסוק ח - כה

(ח) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מִשֶּׁה וְאַל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: (ט) כִּי יִדְבַּר אֲלֵיכֶם פְּרֻעָה לֵאמֹר תִּנּוּ לָכֶם מוֹפֵת וְאָמַרְתָּ אֶל־אַהֲרֹן קַח אֶת־מִטְּהָ וְהִשְׁלַח לְפָנָי פְּרֻעָה יְהִי לְתַגִּינִי: (י) וַיִּבֹא מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פְּרֻעָה וַיַּעֲשׂוּ כֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' וַיִּשְׁלַח אַהֲרֹן אֶת־מִטְּהוֹ לְפָנֵי פְרֻעָה וַיִּתְּנֵהוּ לְתַגִּינִי: (יא) וַיִּקְרָא גַם־פְּרֻעָה לְחַכְמִים וְלְמַכְשָׁפִים וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם בְּלַהֲטִיתָם כֹּן: (יב) וַיִּשְׁלִיכוּ אִישׁ מִטְּהוֹ וַיְהִיו לְתַגִּינָם וַיִּבְלַע מִטְּהָ אַהֲרֹן אֶת־מִטְּתָם: (יג) וַיַּחֲזֹק לֵב פְּרֻעָה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כְּאֲשֶׁר דִּבְּרָה ה': פ (יד) וַיֹּאמֶר ה'

אל-משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם: (טו) לך אל-פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על-שפת הים והמטה אשר-נהפך לנחש תקח בנדך: (טז) ואמרת אליו ה' אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את-עמי ויעבדני במדבר והנה לא-שמעת עד-כּה: (יז) כה אמר ה' בנאת תדע פי אגני ה' הנה אנכי מכה במטה אשר-בני עליהמים אשר ביאר ונהפכו לדם: (יח) והדגה אשר-ביאר תמות ובאש הים ונלאו מצרים לשמות מים מן-הים: (יט) ויאמר ה' אל-משה אמר אל-אֱהֲרֹן קח מטף ונטה-ידך על-מימי מצרים על-נהרותם על-ידיהם ועל-אגמיהם ועל כל-מקנה מימיהם ויהיו-גם והיה דם בכל-ארץ מצרים ובעצים ובאבנים: (כ) ויעשו-כן משה ואהרן כאשר צוה ה' וגם במטה נח את-המים אשר ביאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו ויהפכו פליהמים אשר-ביאר לדם: (כא) והדגה אשר-ביאר מתה ויבאש הים ולא-יכלו מצרים לשמות מים מן-הים ויהי הדם בכל-ארץ מצרים: (כב) ויעשו-כן חרטמי מצרים בלטיהם ויחזק לב-פרעה ולא-שמע אלהם כאשר דבר ה': (כג) ויפן פרעה ויבא אל-ביתו ולא-שָׁת לבו גם-לזאת: (כד) ויחפרו כל-מצרים סביבת הים מים לשמות פי לא יכלו לשאת ממימי הים: (כה) וימלא שבעת ימים אחרי הכותה' את-הים: פ

19. רש"י שמות (פרשת וארא) פרק ז פסוק ט

לתנין - נחש:

20. שפתי חכמים שמות (פרשת וארא) פרק ז פסוק ט אות ש

ש כי שם התנין ביבשה הוא נחש ובמים הוא דג וכן פ"ה הרד"ק בשרש תנין:

21. יחזקאל פרק כט פסוק ב - ג

(ב) בן-אדם שים פניך על-פרעה מלך מצרים והנבא עליו ועל-מצרים כלה: (ג) דבר ואמרת כה-אמר אדוני ה' הנני עליך פרעה מלך-מצרים התנין הגדול הרבץ בתוך יארי אשר אמר לי יארי ואני עשיתני:

22. תרגום המיוחס ליונתן - תורה שמות (פרשת וארא) פרק ז פסוק ט

ארום ומליל עמכון פרעה למימר הבו לכון תימקא ותימר לאהרן סב ית חוטרך וטלוק יתיה גדם פרעה יהי לחיוני חורמן ארום עתידין כל דיירי ארעא למשמע קל צווסתהון דמצרים בתברותי יתהון היכמא דשמעון כל ברייתא ית קל צווסת חונא פד איתערטיל מן שירויא:

23. כתר יונתן שמות (פרשת וארא) פרק ז פסוק ט

כי ידבר עימכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ותאמר לאהרן קח את מטך וזרוק אותו לפני פרעה יהיה לנחש צפע [ארסין] כי עתידים כל יושבי הארץ לשמוע קול צעקותיהם של מצרים בשברי אותם כמו ששמעו כל הגברים את קול צעקת הנחש כאשר הופשט מן בתחלה:

24. שמות רבה (וילנא) (פרשת שמות) פרשה ג סימן יב - יג

ויאמר ה' [לו עוד הבא] נא ידך בחיקך, אמר לו מה הנחש כשהלשין הפיתי אותו בצרעת, שנאמר (בראשית ג, יד): ארום אתה מפל הבהמה, כמה דאת אמר (ויקרא יג, נא): צרעת ממארת. אמר רבי אלעזר הליו סלעין דביה, צרעין אינון, אף אתה ראוי ללקות בצרעת, ולמה הכניסה בחיקך, לפי שדרכו של לשון הרע לומר בסתר, וכן הוא אומר (תהלים קא, ה): מלשני בסתר רעהו אותו אצמית, אין אצמית אלא לשון צרעת, כמה דתימא (ויקרא כה, כג): לצמתת, ומתרגמינן לחלוטין, ויתנו אין בין מצרע מסגר למצרע מחלט. ויבא ידו בחיקו ויוציאה והנה ידו מצרעת פשלג, לקח את שלו על שהלשין. רבי יהושע דסכנין בשם רבי לוי אמר, מפאן אתה למד שפיל החושד חברו בדבר ואין בו, לוקה בגופו. ויאמר השב ידך אל חיקך, וכי מה אות היה לישראל בזה, לך אמר להם מה מצרע מטמא אף המצריים מטמאים אתכם, וכשם שהוא נטהר כף הקדוש ברוך הוא עתיד לטהר לישראל, כמו שפיתוב: והנה ידו מצרעת פשלג, וכרפואה פתיב: ויוציאה מחיקו והנה שבה כפשוטו, אמרו רבותינו שלא להוציא לעז על בשרו של משה, לכה לא נצטרע היד עד שיצא מחיקו, אבל לעגון הרפואה מתוך חיקו נתרפאת. דבר אחר, מפאן שהפרעניות שוהה על הצדיקים לבוא ומדת הטוב ממקרת לבוא. והנה אם לא יאמינו גם לשני וגו', למה עשה לו הקדוש ברוך הוא שלש אותות, כנגד אברהם יצחק ויעקב. ולקחת ממימי הים, רמז לו שעל ידי דבר שיאמר אל ישראל, עתידין המים

לְהַכִּיף לְדָם, וְהוּא יִלְקַח עַל יְדֵיהֶם, שְׂפָן כְּתִיב (במדבר כ, י): שָׁמְעוּ נָא הַמְרִים, וְהִכָּה הַסֹּלַע וְהוֹצִיא, שְׁנֵאמַר (תהלים עח, כ): הֵן הִכָּה צוּר וַיִּזְוֹבוּ מִיָּם, וְאִין וַיִּזְוֹבוּ אֶלָּא לְשׁוֹן דָּם, שְׁנֵאמַר (ויקרא טו, כה): וְאִשָּׁה כִּי יִזְוֶב זֹבֵב דָּמָה. וְלִכְפֹּד הִכָּה הַסֹּלַע פַּעַמִּים, שְׂבִתְחִלָּה הוֹצִיא דָם, וְלִבְסוּף מִיָּם. בְּשֵׁנֵי הָאוֹתוֹת הָרֵאשׁוֹנִים אֶת מוֹצֵא שְׁחִזְרוּ לְכַמוֹת שְׁהִיוּ, אֲבָל אוֹת הַדָּם לֹא חָזַר לְכַמוֹת שְׁהִיָּה, לְפִי שְׁלֹא רָצָה לְמַחֵל לְמִשָּׁה עַל חֲטָא הַמִּיָּם, וּמָה אוֹת הַיָּה לְיִשְׂרָאֵל, אָמַר לָהֶם בְּזֵה הָאוֹת יִלְקוּ הַמְצַרִּים תְּחִלָּה.

25. במדבר (פרשת בהעלותך) פרק יב פסוק א - טו

(א) וַתְּדַבֵּר מֶרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחָה עַל-אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית **אֲשֶׁר לָקַח כַּשִּׁית לָקַח** כַּשִּׁית לָקַח: (ב) וַיֹּאמְרוּ הֲרֵק אֶדְ-בְּמִשְׁחָה דָבָר ה' הֲלֹא גַם-בָּנוּ דָבָר וַיִּשְׁמַע ה': (ג) וְהֵאִישׁ מִשָּׁה עָנְיוּ מְאֹד מִכֹּל הָאֲדָם אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאֲדָמָה: ס (ד) וַיֹּאמֶר ה' פִּתְאֹם אֶל-מִשָּׁה וְאֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-מֶרְיָם צֵאוּ שִׁלְשֶׁתְּכֶם אֶל-אַהֲל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שִׁלְשֶׁתָּם: (ה) וַיִּגְדֹּה ה' בְּעֵמוּד עָנָן וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הָאֲהֶל וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וּמֶרְיָם וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם: (ו) וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּנִי דְבַרְי אִם-יִהְיֶה נִבְיֵאֲכֶם ה' בְּמִרְאֵה אֱלֹהֵי אֲתוֹנְדַע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר-בּוֹ: (ז) **לֹא-יִכֹּן עַבְדֵי מִשָּׁה בְּכָל-בֵּיתִי וְנֹאמְן הוּא:** (ח) פֶּה אֶל-פֶּה אֲדַבֵּר-בּוֹ וּמִרְאֵה וְלֹא בְחִיּוֹת וְתַמְנַת ה' יִבִּיט וּמִדּוּעַ לֹא יִרְאוּתָם לְדַבֵּר בְּעַבְדֵי בְּמִשָּׁה: (ט) וַיִּסְרַאֲף ה' בָּם וַיִּלְךְ: (י) וְהָעָנָן סָר מֵעַל הָאֲהֶל וְהִגַּה מֶרְיָם מִצִּרְעַת כַּשִּׁילָג וַיִּפֹּן אֶהֱרֹן אֶל-מֶרְיָם וְהִגַּה מִצִּרְעַת: (יא) וַיֹּאמֶר אֶהֱרֹן אֶל-מִשָּׁה כִּי אֲדֹנִי אֵל-נָא תִשֶׁת עָלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נוֹאֲלַנו וְנֹאשְׁר חֲטָאוֹנוּ: (יב) **אֵל-נָא תְהִי פִמֹת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיִּאֲכַל חֲצִי בְשָׂרוֹ:** (יג) וַיִּצְעַק מִשָּׁה אֶל-ה' לֹאמֹר אֵל גָּא רַפָּא גָא לָהּ: (יד) וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מִשָּׁה וְאֶבְיָהּ יִרְק יִרְק בְּפִנְיָה הֲלֹא תִפְלֵם שְׂבַעַת יָמִים תִּסְגָּר שְׂבַעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר תֵּאֲסַף: (טו) וַתִּסְגַּר מֶרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שְׂבַעַת יָמִים וְהָעַם לֹא נָסַע עַד-הָאֲסַף מֶרְיָם:

26. ספר יצירה - נוסח הדפוס - פרק ב

[ד] עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת יִסוּד קְבוּעוֹת בְּגִלְגַּל בְּרַל"א שְׁעָרִים וְחוֹזֵר הַגִּלְגַּל פְּנִים וְאַחֹר וְזֵהוּ סִימָן לְדַבֵּר אֵין בְּטוֹבָה לְמַעֲלָה מֵעֲנַג וְאֵין בְּרַעָה לְמַטָּה מִנְּגַע:

27. בראשית (פרשת לך לך) פרק יב פסוק יז - יח

(יז) וַיִּנָּגַע ה' אֶת-פְּרַעְזָה נְגַעִים גְּדוֹלִים וְאֶת-בֵּיתוֹ עַל-דָבָר שְׁרִי אִשָּׁת אַבְרָם: (יח) וַיִּקְרָא פְּרַעְזָה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מִה-נָּאֵת עֲשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא-הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הוּא:

28. מדרש הגדול בראשית (פרשת לך לך) פרק יב פסוק יז

(יז) וַיִּנָּגַע ה' אֶת פְּרַעְזָה. ר' טְרַפּוֹן אוֹמֵר בְּיוֹם שְׁנִלְקַחְהָ שָׂרָה הָיָה לִילִי הַפֶּסַח וְהִבִּיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל פְּרַעְזָה וְעַל בֵּיתוֹ נִגְעִים גְּדוֹלִים לְהוֹדִיעַךְ שֶׁכֵּךְ עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכּוֹת בְּמַכּוֹת מִשׁוֹנוֹת זֶה מִזֶּה שֶׁהַמַּכּוֹת קְרוּיִין נִגְעִים, שְׁנֵאמַר עוֹד נִגַּע אֶחָד אֲבִיא עַל פְּרַעְזָה (שְׁמוֹת יא, א).

29. רש"י בראשית (פרשת לך לך) פרק יב פסוק יז

וַיִּנָּגַע ה' וְגו' - בְּמַכַּת רְאֵתוֹן לָקַח², שְׁהַתְּשִׁמִּישׁ קִשָּׁה לוֹ (בְּרַאשִׁית רַבָּה):

30. חזקוני בראשית (פרשת לך לך) פרק יב פסוק יז

יִנָּגַע ה' אֶת פְּרַעְזָה פִּרְש"י בְּמַכַּת רְאֵתוֹן לָקַח שֶׁהַתְּשִׁמִּישׁ קִשָּׁה לוֹ. מִדָּה כְּנִגַּד מִדָּה וְכֵן גַּבִּי אֲבִימֶלֶךְ כִּי עֲצוּר עֲצָר ה' בְּעַד כָּל רַחֵם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ. תַּנִּי ר' לֹוִי בִשֵׁם ר' אֲב"י שְׁמַעְנוּ בְּפְרַעְזָה שְׁלֵקָה בְּצִרְעַת וְאֲבִימֶלֶךְ נִעְצָר מִנִּין לִיתֵן הָאִמּוֹר שֶׁל זֶה בְּזֵה תִלְמוּד לֹוֹמֵר עַל דְּבַר לִג"ש.

31. תורה תמימה הערות בראשית פרק יב הערה יח

מִפְרֵשׁ בְּבַבְלִי כְּתוּבוֹת ע"ז ב' דְּהוּא מִין שְׂרָץ בְּמוֹת, וּבְלִשׁוֹן יוֹנִי פִירוּשׁוֹ כָּל מִין נְזִילָה מֵאַבְרִי הָאֲדָם:

32. שמות (פרשת בא) פרק יא פסוק א

וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מִשָּׁה עוֹד נִגַּע אֶחָד אֲבִיא עַל-פְּרַעְזָה וְעַל-מְצָרִים אַחֲרֵי-כֵן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשִׁלְחוֹ פְּלֵה גִרְשׁ וַיִּגְרַשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה:

33. רש"י שמות (פרשת וארא) פרק ו

פְּסוּק ג- בְּאֵל שְׂדֵי- הַבְּטָחָתִים הַבְּטָחוֹת וּבְכִלְוֹן אֶמְרָתִי לָהֶם אֲנִי אֵל שְׂדֵי:

ושמי ה' לא נודעת להם - לא הודעתיו אין פתיב פאן אלא לא נודעת, לא נפרתי להם במדת אמתות שלי, שעליה נקרא שמי ה', נאמן לאמת דברי, שהרי הבטחתים ולא קימתי: **פסוק ד-** לתת להם את ארץ כנען - לאברהם בפרשת מילה נאמר "אני אל שדי וגו' ונתתי לה ולזרעה אחריה את ארץ מגרית" (בראשית י"ז), ליצחק "כי לה ולזרעה אתן את כל הארצות האל והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם" (שם כ"ו), ואותה שבעה שנשבעתי לאברהם באל שדי אמרתי ליעקב "אני אל שדי פרה ורבה וגו' ואת הארץ אשר וגו'" (שם ל"ה), הרי שנדרתי להם ולא קימתי: **34. גור אריה שמות (פרשת וארא) פרק ו פסוק ב**

אני ה' נאמן וכו'. יש מפרשים שלכך זה השם פירושו 'אני ה' נאמן בהבטחתי מפני שבקריאתו ובכתיבתו הוא גימטריא 'אמן', מפני שהוא נאמן לקיים את דבריו ולאמן את דבריו. **ויש מפרשים כי בזה השם יש בו היה הוה ויהיה**, והכל בשם זה לומר כי הווייתו בכל הזמנים שהם **עבר הוה עתיד**, והוא אחד בהם לא ישתנה דעתו, ולפיכך נאמן בהבטחתו לשלם. ויש בזה עוד דבר נפלא לחכמים, כי זה השם מורה על תשלום השכר עד שלא ישאר לבריה אצל בוראה דבר שלא ישולם, כי זה השם הגדול הוא ה' אמת, כדכתיב (ירמיה י, י) "וה' אלהים אמת", כי זה השם מורה על אמתת עצמו יתברך שמו, שהרי הוא שמו המיוחד, ובשביל כך מורה על אמתתו, ולפיכך ממנו ההתאמתות, ולכך אמר בכל מקום "אני ה'" נאמן לשלם, ואין כאן מקום זה:

35. שמות (פרשת בא) פרק י פסוק א - ב

(א) ויאמר ה' אל-משה בא אל-פרעה כִּי־אֲנִי הַכְּבֹדְתִי אֶת־לְבוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְּי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ: (ב) וּלְמַעַן תִּסְפָּר בְּאָזְנֵי בְנֵי וְיִבְרַךְ בְּנֵי אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלְלִתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֶתְּי אֲשֶׁר־שָׁמְתִי בָּם וַיְדַעְתֶּם כִּי־אֲנִי ה':